

USTAWA
z dnia 2017 r.
o zmianie ustawy o kierujących pojazdami

Art. 1. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz.U. 2011 Nr 30 poz. 151 ze zm.) w art. 6 w ust. 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) kategorii B uprawnia do kierowania:

- a) motocyklem o pojemności skokowej silnika nieprzekraczającej 125 cm³, mocy nieprzekraczającej 11 kW i stosunku mocy do masy własnej nieprzekraczającym 0,1 kW/kg,
- b) motocyklem trójkołowym
- pod warunkiem, że osoba posiada prawo jazdy kategorii B od co najmniej 3 lat.”

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Cel ustawy

Celem projektu ustawy jest wprowadzenie możliwości poruszania się motocyklem trójkołowym dla osób posiadających prawo jazdy kategorii B od co najmniej 3 lat, w szczególności dla osób, które ze względu na niepełnosprawność, nie mogą odbyć egzaminu prawa jazdy kategorii A.

Obecny stan prawny

Zgodnie z ustawą z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami uprawnienie do kierowania każdym typem motocyklu trójkołowego przysługuje wyłącznie posiadaczowi prawa jazdy kategorii A, pod warunkiem ukończenia przez niego 21. roku życia. Natomiast prawo jazdy kategorii A1 i A2 uprawnia do prowadzenia motocykli trójkołowych o mocy nieprzekraczającej 15 kW pod warunkiem ukończenia przez kierującego 21 roku życia. Z kolei prawo jazdy kategorii B uprawnia do kierowania motocyklem o pojemności skokowej silnika nieprzekraczającej 125 cm³, mocy nieprzekraczającej 11 kW i stosunku mocy do masy własnej nieprzekraczającym 0,1 kW/kg pod warunkiem, że osoba posiada prawo jazdy kategorii B od co najmniej 3 lat.

Warto nadmienić, że zgodnie z art. 6 ust. 3 lit. a Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2006/126/WE z dnia 20 grudnia 2006 roku w sprawie praw jazdy, w odniesieniu do kierowania pojazdem na własnym terytorium, państwa członkowskie mogą uznać, że prawo jazdy kategorii B uprawnia do kierowania motocyklami trójkołowymi o mocy powyżej 15 kW, o ile posiadacz prawa jazdy kategorii B ukończył 21. rok życia.

Propozycja zmian

W projektowanej nowelizacji proponuje się skorzystanie z uprawnienia określonego w art. 6 ust. 3 lit. a Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2006/126/WE poprzez przyznanie posiadaczom prawa jazdy kategorii B uprawnienia do kierowania motocyklem trójkołowym - pod warunkiem, że posiadają oni prawo jazdy kategorii B od co najmniej 3 lat.

Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Przyjęcie projektu ustawy zwiększy ilość użytkowników motocykli trójkołowych, w szczególności wśród osób niepełnosprawnych, którzy nie mogą zdać egzaminu na prawo jazdy kategorii A. Ułatwienia dla osób niepełnosprawnych to nie jedyna zaleta projektu ustawy. Wzrost popularności motocykli trójkołowych może przyczynić się do zmniejszenia korków oraz emisji spalin, a więc również do lepszej ochrony środowiska naturalnego.

Projektowana ustawa przyniesie również wzrost sprzedaży motocykli trójkołowych, co pozytywnie wpłynie na rozwój gospodarczy kraju.

Należy zwrócić uwagę, że technika jazdy motocyklem trójkołowym jest zdecydowanie bardziej zbliżona do sposobu jazdy samochodem niż motocyklem jednośladowym. Skoro ustawodawca stwierdził, że do jazdy motocyklem do mocy 11 kW wystarczy prawo jazdy kategorii B, tym bardziej to samo prawo jazdy powinno być wystarczające do prowadzenia wszelkiego rodzaju motocykli trójkołowych. Takie rozumowanie występuje zresztą na gruncie wspomnianego art. 6 ust. 3 lit. a Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2006/126/WE w sprawie praw jazdy. Z wyżej przytoczonych powodów przyznanie posiadaczom prawa jazdy kategorii B nie zwiększy ilości wypadków na drogach.

Warto podkreślić, że zmiana ustawy nie oznacza ani konieczności zmiany blankietów prawa jazdy, ani zmiany innych przepisów w tym przedmiocie, np. egzaminowania i szkolenia kandydatów na kierowców.

Źródła finansowania, jeżeli projekt niesie obciążenia dla budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego

Projekt nie niesie za sobą obciążeń finansowych dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

Wpływ projektowanej ustawy na mikro, małych i średnich przedsiębiorców

Projektowana ustawa przyniesie korzyści mikro, małym i średnim przedsiębiorcom, którzy uczestniczą w łańcuchu produkcji, sprzedaży i eksploatacji motocykli trójkołowych.

Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Przedkładany projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej

Warszawa, 8 czerwca 2017 r.

BAS-WAPM-1107/17

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o kierujących pojazdami (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Paweł Szramka)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedłożony do zaopiniowania projekt ustawy zmierza do nowelizacji art. 6 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 z 978, j.t., zwanej dalej „ustawą”).

Zgodnie z obecną wersją tego artykułu, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prawo jazdy kategorii B uprawnia do kierowania motocyklem o pojemności skokowej silnika nieprzekraczającej 125 cm³, mocy nieprzekraczającej 11 kW i stosunku mocy do masy własnej nieprzekraczającym 0,1 kW/kg, pod warunkiem, że osoba posiada prawo jazdy kategorii B od co najmniej 3 lat.

Nowelizacja zmierza do wprowadzenia dwóch zmian w przytoczonym przepisie. Po pierwsze, ma znieść wymóg, aby osoba posiadająca prawo jazdy kategorii B, aby posiadać uprawnienie do kierowania motocyklem o powyżej wskazanych parametrach technicznych, musiała posiadać prawo jazdy kategorii B od co najmniej 3 lat. Po drugie, nowelizacja wprowadza przepis, zgodnie z którym prawo jazdy kategorii B ma uprawniać do kierowania motocyklem trójkołowym pod warunkiem, że osoba posiada prawo jazdy kategorii B przez co najmniej 3 lata.

Deklarowanym przez wnioskodawcę celem nowelizacji jest umożliwienie osobom posiadającym prawo jazdy kategorii B, od co najmniej trzech lat, poruszania się motocyklami trójkołowymi. Z rozwiązania tego, w

jego ocenie, mają skorzystać w szczególności osoby, które ze względu na swoją niepełnosprawność nie mogą odbyć egzaminu na prawo jazdy kategorii A (str. 1 uzasadnienia).

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Regulowana w projekcie ustawy materia uzasadnia przeanalizowanie jej pod kątem przepisów dyrektywy nr 2006/126/WE¹. Zgodnie z art. 1 ust. 4 tej dyrektywy państwa członkowskie wprowadzają krajowe prawo jazdy oparte na wzorze wspólnotowym określonym w załączniku I, zgodnie z przepisami tej dyrektywy. Wydawane przez państwa członkowskie prawa jazdy upoważniają do kierowania pojazdami o napędzie silnikowym, które należą do kategorii zdefiniowanych w tej dyrektywie. Prawa jazdy mają być wydane osobom spełniającym wymagania wiekowe dla każdej kategorii (art. 4 ust. 1 dyrektywy).

Z punktu widzenia regulowanej w projekcie materii należy wskazać, że dyrektywa nr 2006/126/WE określa pojęcie motocyklu i motocyklu trzykołowego poprzez odesłanie do definicji zawartych w dyrektywie nr 2002/24/WE². Motocyklem, zgodnie art. 4 ust. 3 dyrektywy nr 2006/126/WE, jest pojazd dwukołowy z wózkiem bocznym lub bez, zdefiniowany w art. 1 ust. 2 lit. b) dyrektywy nr 2002/24/WE. Natomiast motocyklem trzykołowym jest pojazd posiadający trzy koła umieszczone symetrycznie, zdefiniowany w art. 1 ust. 2 lit. c) dyrektywy nr 2002/24/WE. Ponieważ dyrektywa nr 2002/24/WE, ustalająca definicje motocyklu i motocyklu trzykołowego, została uchylona przez rozporządzenie nr 168/2013³, definicje te obecnie określa art. 4 i załączniki I tego rozporządzenia.

Dyrektywa nr 2006/126/WE określa również kategorie praw jazdy, a przedmiot projektowanej nowelizacji uzasadnia przedstawienie kategorii A1. Kategoria ta, zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. a) tej dyrektywy, obejmuje motocykle o pojemności skokowej silnika nieprzekraczającej 125 cm³, mocy nieprzekraczającej 11 kW i stosunku mocy do masy nieprzekraczającym 0,1 kW/kg oraz motocykle trzykołowe o mocy nieprzekraczającej 15 kW. Dolna granica wieku dla tej kategorii została ustalona na 16 lat. Artykuł 4 ust. 6 lit.

¹ Dyrektywa 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy (Dz.U. L 403 z 30.12.2006, s. 18).

² Dyrektywa 2002/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 marca 2002 r. w sprawie homologacji typu dwu- lub trzykołowych pojazdów mechanicznych i uchylająca dyrektywę Rady 92/61/EWG (Dz. U. L 124 z 9.5.2002, str. 1, PWS rozdział 13, t. 29, s. 399).

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 168/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów dwu- lub trzykołowych oraz czterokołowców (Dz.U. L 60 z 2.3.2013, str. 52).

c) omawianej dyrektywy upoważnia państwa członkowskie do podwyższenia dolnej granicy wieku, od której wydawane jest prawo jazdy A1 do 17 lub 18, przy poszanowaniu ustalonych w tym przepisie wymogów. W przypadku natomiast praw jazdy kategorii B, dolna granica wieku została ustalona na 18 lat (art. 4 ust. 4 lit. b) dyrektywy nr 2006/126/WE i art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy)

Odwołać się również należy do art. 6 ust. 3 lit. dyrektywy nr 2006/126/WE, zgodnie z którym, w odniesieniu do kierowania pojazdami na własnym terytorium, państwa członkowskie mogą przyznać następującą równoważność kategorii. Prawo jazdy kategorii B uprawniające do kierowania motocyklami trzykołowymi uprawnia do kierowania motocyklami trzykołowymi o mocy ponad 15 kW, o ile posiadacz prawa jazdy kategorii B ma co najmniej 21 lat (art. 6 ust. 3 lit. a) dyrektywy nr 2006/126/WE). Natomiast prawo jazdy kategorii B uprawnia do kierowania motocyklami kategorii A1 (art. 6 ust. 3 lit. b) dyrektywy nr 2006/126/WE). W związku z tym, że przepis ten zachowuje ważność tylko na terytoriach państw członkowskich, nie zamieszczają one na prawie jazdy adnotacji o uprawnieniach do kierowania tymi pojazdami.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projektowaną nowelizację należy ocenić pod kątem przytoczonych przepisów dyrektywy nr 2006/126/WE dotyczących uprawnień posiadaczy praw jazdy kategorii B do kierowania motocyklami i motocyklami trzykołowymi.

Pierwszą, proponowaną w projekcie zmianę, polegającą na zniesieniu wymogu, aby osoba posiadająca prawo jazdy kategorii B, aby posiadać uprawnienie do kierowania motocyklem o pojemności skokowej silnika nieprzekraczającej 125 cm³, mocy nieprzekraczającej 11 kW i stosunku mocy do masy własnej nieprzekraczającym 0,1 kW/kg, musiała posiadać prawo jazdy kategorii B od co najmniej 3 lat, należy ocenić pod kątem art. 6 ust. 3 lit. b) dyrektywy nr 2006/126/WE. Artykuł ten ustala zasady równoważności kategorii praw jazdy, które mogą stosować państwa członkowskie. Zgodnie z przepisami tego artykułu, prawo jazdy kategorii B uprawnia do kierowania motocyklami kategorii A1, a tego rodzaju motocykle, w myśl art. 4 ust. 3 lit. a) omawianej dyrektywy, obejmują motocykle o pojemności skokowej silnika nieprzekraczającej 125 cm³, mocy nieprzekraczającej 11 kW i stosunku mocy do masy nieprzekraczającym 0,1 kW/kg. Oznacza to, że projektowana zmiana nie narusza dyrektywy nr 2006/126/WE, gdyż przepisy dyrektywy nie zobowiązują państw członkowskich, chcących upoważnić posiadaczy praw jazdy kategorii B do kierowania motocyklami o powyżej wskazanych parametrach technicznych, do wymagania od nich posiadania praw jazdy tej kategorii przez określony czas.

Jeżeli natomiast chodzi o drugą zmianę, to polega ona na upoważnieniu osób posiadających prawo jazdy kategorii B do kierowania motocyklami trójkołowymi pod warunkiem, że posiadają oni tego rodzaju prawo jazdy przez co najmniej 3 lata. Należy przy tym uwzględnić, że zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 3) ustawy, wymagany minimalny wiek do kierowania pojazdami kategorii B wynosi 18 lat. Przedstawianą zmianę należy ocenić pod kątem art. 6 ust. 3 lit. a) dyrektywy nr 2006/126/WE, zgodnie z którym prawo jazdy kategorii B, uprawniające do kierowania motocyklami trzykołowymi, uprawnia do kierowania motocyklami trzykołowymi o mocy ponad 15 kW, o ile posiadacz prawa jazdy kategorii B ma co najmniej 21 lat. Projektowana zmiana nie narusza ustalonego w dyrektywie wymogu, gdyż w przypadku uzyskania prawa jazdy kategorii B w najwcześniejszym dopuszczalnym wieku 18 lat, ich posiadacz uzyska prawo do kierowania motocyklami trzykołowymi o powyżej wskazanych parametrach po upływie 3 lat od dnia jego uzyskania, a więc w wieku 21 lat, o którym stanowi dyrektywa.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie o kierujących pojazdami nie narusza prawa UE.

Akceptował
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt

Warszawa, 8 czerwca 2017 r.

BAS-WAPM-1108/17

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o kierujących pojazdami (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Paweł Szramka) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Przedłożony do zaopiniowania projekt ustawy zmierza do nowelizacji art. 6 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2011 Nr 30, poz. 151 ze zm., zwanej dalej „ustawą”).

Zgodnie z obecną wersją tego artykułu, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prawo jazdy kategorii B uprawnia do kierowania motocyklem o pojemności skokowej silnika nieprzekraczającej 125 cm³, mocy nieprzekraczającej 11 kW i stosunku mocy do masy własnej nieprzekraczającym 0,1 kW/kg, pod warunkiem, że osoba posiada prawo jazdy kategorii B od co najmniej 3 lat.

Nowelizacja zmierza do wprowadzenia dwóch zmian w przytoczonym przepisie. Po pierwsze, ma znieść warunek, aby osoba posiadająca prawo jazdy kategorii B, aby posiadać uprawnienie do kierowania motocyklem o powyżej wskazanych parametrach technicznych, musiała posiadać prawo jazdy kategorii B od co najmniej 3 lat. Po drugie, nowelizacja wprowadza przepis, zgodnie z którym prawo jazdy kategorii B ma uprawniać do kierowania motocyklem trójkołowym pod warunkiem, że osoba posiada prawo jazdy kategorii B przez co najmniej 3 lata.

Deklarowanym przez wnioskodawcę celem nowelizacji jest umożliwienie osobom posiadającym prawo jazdy kategorii B, od co najmniej trzech lat, poruszania się motocyklami trójkołowymi. Z rozwiązania tego, w jego ocenie, mają skorzystać w szczególności osoby, które ze względu na swoją niepełnosprawność nie mogą odbyć egzaminu na prawo jazdy kategorii A (str. 1 uzasadnienia).

Regulowana w projekcie ustawy materia wchodzi w zakres prawa UE, w szczególności dyrektywy nr 2006/126/WE¹. Zgodnie z art. 1 ust. 4 tej

¹ Dyrektywa 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy (Dz.U. L 403 z 30.12.2006, s. 18).

dyrektywy państwa członkowskie wprowadzają krajowe prawo jazdy oparte na wzorze wspólnotowym określonym w załączniku I, zgodnie z przepisami tej dyrektywy. Wydawane przez państwa członkowskie prawa jazdy upoważniają do kierowania pojazdami o napędzie silnikowym, które należą do kategorii zdefiniowanych w tej dyrektywie. Prawa jazdy mają być wydane osobom spełniającym wymagania wiekowe dla każdej kategorii (art. 4 ust. 1 dyrektywy).

Dyrektywa nr 2006/126/WE określa kategorie praw jazdy, a przedmiot projektowanej nowelizacji uzasadnia przedstawienie kategorii A1. Kategoria ta, zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. a) tej dyrektywy, obejmuje motocykle o pojemności skokowej silnika nieprzekraczającej 125 cm³, mocy nieprzekraczającej 11 kW i stosunku mocy do masy nieprzekraczającym 0,1 kW/kg oraz motocykle trzykołowe o mocy nieprzekraczającej 15 kW. Dolna granica wieku dla tej kategorii została ustalona na 16 lat. Artykuł 4 ust. 6 lit. c) omawianej dyrektywy upoważnia państwa członkowskie do podwyższenia dolnej granicy wieku, od której wydawane jest prawo jazdy A1 do 17 lub 18, przy poszanowaniu ustalonych w tym przepisie wymogów. W przypadku natomiast praw jazdy kategorii B, dolna granica wieku została ustalona na 18 lat (art. 4 ust. 4 lit. b) dyrektywy nr 2006/126/WE i art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy)

Odwołać się również należy do art. 6 ust. 3 lit. dyrektywy nr 2006/126/WE, zgodnie z którym, w odniesieniu do kierowania pojazdami na własnym terytorium, państwa członkowskie mogą przyznać następującą równoważność kategorii. Prawo jazdy kategorii B uprawniające do kierowania motocyklami trzykołowymi uprawnia do kierowania motocyklami trzykołowymi o mocy ponad 15 kW, o ile posiadacz prawa jazdy kategorii B ma co najmniej 21 lat (art. 6 ust. 3 lit. a) dyrektywy nr 2006/126/WE). Natomiast prawo jazdy kategorii B uprawnia do kierowania motocyklami kategorii A1 (art. 6 ust. 3 lit. b) dyrektywy nr 2006/126/WE).

Projektowane zmiany dotyczące uprawnień posiadaczy praw jazdy kategorii B do kierowania motocyklami i motocyklami trzykołowymi nie naruszają wymogów dyrektywy nr 2006/126/WE.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o **kierujących pojazdami** **nie jest** projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt